

การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพ
การจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3

A DEVELOPMENT OF TOTAL QUALITY MANAGEMENT MODEL TO
EDUCATIONAL MANAGEMENT QUALITY AT BANKUANSRA SCHOOL
UNDER SURATTHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE 3

อัญชิษฐา เกิดเรือง

วิโรจน์ พรหมสุด

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

สำเริง จันทุม

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ คือ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ และ 2) เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และองค์กรชุมชนโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยมีความเห็นว่าโรงเรียนบ้านควนสระ ควรนำรูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรนี้ไปใช้ในสถานศึกษา ประกอบกับผู้บริหารเป็นตัวขับเคลื่อนให้บุคลากรได้รับการพัฒนา ยึดคำว่าครอบครัวโรงเรียนบ้านควนสระ มีความรับผิดชอบร่วมกัน มีการทำงานเป็นทีม

คำสำคัญ: การพัฒนารูปแบบ, การบริหารทั้งองค์กร

ABSTRACT

The purposes of this study were as follows : 1) to development of total quality model management to educational management at Bankuansra school under Suratthani primary educational service area office 3, 2) to check a development of total quality model management to educational management at Bankuansra school under Suratthani primary educational service area office 3. This research was qualitative. The sample was used in the research , School administrators, teachers, members of school committees, parents and community organizations at Bankuansra school under Suratthani primary educational service area office 3. The instruments used in the study were in-depth interview and Focus group discussion. Data analysis was content analysis. The opinion of researchers was that Bankuansra school used total quality management model to educational management. The school administrators management were responsible for the development of teachers. The word Bankuansra school family were responsibility and team work.

Keywords: Development Of Model, Total Quality Management

บทนำ

ตามมติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 28 มิถุนายน 2548 เห็นชอบให้นำการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐมาใช้เป็นเครื่องมือผลักดันให้การพัฒนากระบวนการให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนากระบวนการได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวโดยได้ดำเนินการพัฒนาเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐและส่งเสริมให้ส่วนราชการนำเกณฑ์ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรอย่างต่อเนื่องโดยเริ่มจากกำหนดเป็นตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของส่วนราชการในปี พ.ศ. 2549 ต่อมาในปี พ.ศ. 2551 ได้ปรับปรุงเกณฑ์ไปสู่เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Fundamental Level) (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนากระบวนการ (กพร.), 2550) และกำหนดให้ส่วนราชการนำไปใช้ในการพัฒนาองค์กรปีละ 2 หมวด ระหว่างปี พ.ศ. 2552-2554 และเมื่อส่วนราชการดำเนินการครบทั้ง 6 หมวดแล้ว ได้จัดให้มีการตรวจรับรองคุณภาพ การบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน (Certified Fundamental Level) เพื่อให้มั่นใจว่าส่วนราชการมีการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องโดยมีกำหนดตรวจประเมินทุก 3 ปีซึ่งการตรวจประเมินรอบที่ 1 ตั้งแต่ปี 2555-2557 ได้เสร็จสิ้นแล้ว และจะได้เริ่มตรวจประเมินรอบที่ 2 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2559-2561 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนากระบวนการ (กพร.), 2560) เพื่อให้เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการ

ภาครัฐระดับพื้นฐาน มีความทันสมัยตามบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ พ.ศ. 2558 และเป็นการยกระดับมาตรฐานการปฏิบัติงานภาครัฐให้สูงขึ้น คณะอนุกรรมการพัฒนาระบบราชการเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ จึงเห็นควรปรับปรุงเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน โดยสาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลงเป็นการปรับให้สอดคล้องกับบริบทของราชการในปัจจุบันที่มุ่งเน้นการตอบสนองและสร้างความพึงพอใจ ตลอดจนความเชื่อถือว่าไว้วางใจในการทำงานของภาครัฐ การพัฒนาไปสู่องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง การใช้ประโยชน์ของข้อมูลสารสนเทศของส่วนราชการ และผลลัพธ์ที่สะท้อนความสำเร็จของการบริหารจัดการองค์กร (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.), 2558)

ด้วยหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของโรงเรียนบ้านควนสระขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายสำนักงานพัฒนาระบบราชการ ที่กำหนดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการของหน่วยงานของรัฐ โดยใช้หลักการบริหารแบบมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรที่มาจากคำว่า Total Quality Management (TQM) เพื่อนำผลจากการศึกษาดังกล่าวมาพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อองค์กร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ
2. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนตามลำดับดังนี้

1. ขั้นการพัฒนาารูปแบบ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และองค์กรชุมชน จำนวน 10 ท่าน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเรียบเรียง แลจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นนำมาตีความหมาย เชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้นำมาสู่การสร้างรูปแบบ
2. ขั้นตอนการตรวจสอบรูปแบบ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรชุมชน ศึกษานิเทศก์ ครู จำนวน 2 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 2 ท่าน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสนทนากลุ่ม โดยการนำาร่างรูปแบบที่ได้จากขั้นที่ 1 มาจัดทำเป็นแบบประเมิน ความเป็นได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์

ผลการวิจัย

การพัฒนาแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษา โรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารทั้งองค์กรโรงเรียนบ้านควนสระ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1. การวางแผนกลยุทธ์และการนำองค์กร 2. กำหนดระบบและกระบวนการพัฒนาทั้งองค์กร 3. การวิเคราะห์ การประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผล 4. กำกับติดตามความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง และผลการตรวจสอบรูปแบบ มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 100 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการตรวจสอบรูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 9 (3) กฎกำหนดว่า การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ให้ส่วนราชการต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ(ก.พ.ร.) กำหนด มาตรา 12 กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) อาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดมาตรการกำกับการปฏิบัติราชการ โดยวิธีการจัดทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวิธีการอื่นใดเพื่อแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ มาตรา 45 กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีคณะผู้ประเมินอิสระดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชน ผู้รับบริการ ความคุ้มค่าในภารกิจ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ(ก.พ.ร.) กำหนด (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2546) จึงทำให้การตรวจสอบรูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ บัญชา สุริยะสุขประเสริฐ (บัญชา สุริยะสุขประเสริฐ, 2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก” ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด และด้านการคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญมีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด 2. รูปแบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ คือ (1) การมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน (2) การควบคุมคุณภาพครบวงจร และ (3) การคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ 3. ผลการนำรูปแบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กไปใช้ พบว่า ก่อนนำรูปแบบไปใช้ระดับคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยองค์ประกอบการมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน มีระดับคุณภาพมากที่สุด

หลังการนำรูปแบบไปใช้ระดับคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยองค์ประกอบการคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญมีระดับคุณภาพมากที่สุด 4) ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พบว่า ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนกลยุทธ์และการนำองค์กร 2) กำหนดระบบและกระบวนการพัฒนาทั้งองค์กร 3) การวิเคราะห์การประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผล 4) กำกับติดตามความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เป็นเพราะว่ารูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 มาตรา 3/1 กำหนดว่า “การบริหารราชการต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจ และยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและการตอบสนองความต้องการของประชาชน ทั้งนี้ โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลของงานใน การปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีโดยเฉพาอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ตามความเหมาะสมของแต่ละภารกิจ” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.), 2545) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ชิษณุพงศ์ ทองพวง, 2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “องค์ประกอบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การนำองค์กรของผู้บริหาร 2) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ 3) การให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 4) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ 5) การจัดการเทคโนโลยี นวัตกรรม และองค์ความรู้ 6) การจัดการระบบและกระบวนการ 7) การประเมินผลการดำเนินงาน และ 8) การปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, 2548) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน” แล้วพบว่า มีการดำเนินกิจกรรมเป็น 5 ขั้นตอนดังนี้ 1) ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ

โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้รับเลือกเป็นโครงการนำร่องการวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสภาพจริงจากรายงานการประเมินตนเองของโรงเรียนที่ผ่านการประเมินคุณภาพ 2) ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรโดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างเป็นรูปแบบจำลองระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์กรด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแบบเลือกตอบ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ 3) ขั้นตอนที่ 3 เป็นการพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์กรโดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติการใช้รูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดรูปแบบระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรด้วยเทคนิคเดลฟาย 3 รอบ 4) ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาคือผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา 5) ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำเสนอรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรและจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ ผลการตรวจสอบรูปแบบ มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เป็นเพราะการตรวจสอบรูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระเป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 9 (3) กฎกำหนดว่า การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ให้ส่วนราชการต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ส่วนราชการกำหนดขึ้น ซึ่งต้องสอดคล้องกับมาตรฐานที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนด มาตรา 12 กำหนดว่า เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) อาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดมาตรการกำกับกับการปฏิบัติราชการ โดยวิธีการจัดทำความตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร หรือโดยวิธีการอื่นใดเพื่อแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการ มาตรา 45 กำหนดให้ส่วนราชการจัดให้มีคณะผู้ประเมินอิสระดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ คุณภาพการให้บริการ ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ความคุ้มค่าในภารกิจ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) กำหนด (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2546) จึงทำให้การตรวจสอบรูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ มีความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (ปัญญา สุริยะสุขประเสริฐ,

2558) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก” ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด และด้านการคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญมีระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด 2) รูปแบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก มีองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ คือ (1) การมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน (2) การควบคุมคุณภาพครบวงจร และ (3) การคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญ 3) ผลการนำรูปแบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กไปใช้ พบว่า ก่อนนำรูปแบบไปใช้ระดับคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับพอใช้ โดยองค์ประกอบการมีเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจน มีระดับคุณภาพมากที่สุด หลังการนำรูปแบบไปใช้ระดับคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก โดยองค์ประกอบการคำนึงถึงผู้รับบริการเป็นสำคัญมีระดับคุณภาพมากที่สุด 4) ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบ พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ส่วนผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พบว่า ภาพรวมทั้งหมดอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (วิชญพงศ์ทองพวง, 2556) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “องค์ประกอบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจเพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของโครงสร้างเชิงองค์ประกอบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย มีความถูกต้องและครอบคลุม มีประโยชน์ มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ และมีความเหมาะสมสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของการวิจัย และความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้ง 8 องค์ประกอบ

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร พบว่า การร่างรูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ 1. ขั้นที่ 1 การวางแผนกลยุทธ์และการนำองค์กร 2. ขั้นที่ 2 กำหนดระบบและกระบวนการพัฒนาทั้งองค์กร 3. ขั้นที่ 3 การวิเคราะห์การประเมินประสิทธิภาพประสิทธิผล 4. ขั้นที่ 4 กำกับติดตามความพึงพอใจของผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจะทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ โดยที่ทุกคนให้ความร่วมมือและร่วมกันรับผิดชอบ ปรับปรุงการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ประกอบด้วยประเด็นหลัก 6 ประเด็น คือ 1. ภาวะผู้นำ 2. การศึกษาและ

การอบรม 3. โครงสร้างองค์กรที่เกื้อหนุน 4. การติดต่อสื่อสาร 5. พิจารณาความดีความชอบ และ 6. ทำงานเป็นทีม ดังนั้นโรงเรียนควรมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานหรือค่านิยมองค์กร เป็นวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียน และราชการ

ข้อเสนอแนะ

จากการทำวิจัย ผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อมุ่งคุณภาพทั้งองค์กรสู่คุณภาพการจัดการศึกษาโรงเรียนบ้านควนสระ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 3 ยังไม่มีการพัฒนารูปแบบการบริหารทั้งองค์กรโรงเรียนบ้านควนสระขึ้นมา ประกอบการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม สังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนา และเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรให้พร้อมรับต่อบริบทของการเปลี่ยนแปลงที่จะทวีความรุนแรงและ ซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป ผลงานวิทยานิพนธ์เล่มนี้เป็นงานวิจัยที่มุ่งศึกษาวิเคราะห์การพัฒนารูปแบบการบริหารทั้งองค์กรโรงเรียนบ้านควนสระ แบบเฉพาะเจาะจง โดยไม่ได้ครอบคลุมถึงการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบอื่น ๆ ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้จะ เป็นประโยชน์ที่สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์การพัฒนารูปแบบการบริหารทั้งองค์กรของโรงเรียนอื่น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป ผู้วิจัยเห็นว่า ทางโรงเรียนบ้านควนสระควรให้การสนับสนุนในการนำรูปแบบการบริหารทั้งองค์กรมาใช้ในการพัฒนาบุคลากรอย่างจริงจัง เพื่อให้ การดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ เป็นนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยที่บุคลากรทุกคนรู้บทบาทและหน้าที่ของตนเอง

เอกสารอ้างอิง

- ชิษณุพงศ์ ทองพวง. (2556). องค์ประกอบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรของมหาวิทยาลัย เอกชนในประเทศไทย. *วารสารวิจัย มสส สาขามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์* , 10(2), 121-134 .
- บัญชา สุริยะสุขประเสริฐ. (2558). รูปแบบการบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรในโรงเรียน มัธยมศึกษาขนาดเล็ก. ใน *ดุชนิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2548). “การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กรของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน”. ใน *วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.). (2545). พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับที่ 5. เรียกใช้เมื่อ 3 มีนาคม 2561 จาก

https://www2.opdc.go.th/content.php?menu_id=14&content_id=2959

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.). (2550). หลักเกณฑ์และเหตุผลการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน. โครงการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.). (2558). เกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐระดับพื้นฐาน ฉบับที่ 2, (พฤษภาคม).

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (กพร.). (2560). คู่มือการประเมินส่วนราชการ ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560.

สำนักนายกรัฐมนตรี. (2546). พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. เรียกใช้เมื่อ 3 มีนาคม 2561 จาก

<https://spm.thaigov.go.th/web/kode/HTML/infoma2col-sub.asp?s=11&b=SUBORG-3A&w=018&f=01800043>